

СЕКЦІЯ 3 ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

УДК 336.145.1

Ковпак О.В.*аспірант кафедри економіки та економічної безпеки
Львівського державного університету внутрішніх справ*

СИСТЕМНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ БЮДЖЕТНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

У статті проаналізовано визначення поняття бюджетної безпеки та окреслено її роль у формуванні основних складових національної безпеки. Визначено взаємозв'язки між економічними, соціальними та інституціональними чинниками забезпечення бюджетної безпеки держави. Обґрунтовано системні характеристики бюджетної безпеки, які впливають на стан та динаміку усієї системи національної безпеки.

Ключові слова: національна безпека, бюджетна безпека держави, системні характеристики, суперечності, загрози.

Ковпак Е.В. СИСТЕМНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ БЮДЖЕТНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА

В статье проанализированы определения понятия бюджетной безопасности и определена ее роль в формировании основных составляющих национальной безопасности. Определены взаимосвязи между экономическими, социальными, институциональными факторами обеспечения бюджетной безопасности государства. Обоснованы системные характеристики бюджетной безопасности, которые влияют на состояние и динамику всей системы национальной безопасности.

Ключевые слова: национальная безопасность, бюджетная безопасность государства, системные характеристики, противоречия, угрозы.

Ковпак О.В. SYSTEM SPECIFICATIONS OF BUDGETARY COMPONENT OF STATE SECURITY

In the article the definitions of budgetary security are analyzed and its role in the formation of the main components of national security is delineated. The relationships between economic, social and institutional factors, which provide budgetary security state, are defined. The system characteristics of budgetary security that affect on the level and dynamics of the whole national security system are grounded.

Keywords: national security, budgetary security, system characteristics, contradictions, threats.

Постановка проблеми. Загострення суперечностей соціально-економічного характеру в Україні внаслідок погіршення внутрішньої економічної ситуації та негативних змін у зовнішньополітичній сфері призводить до посилення загроз національній безпеці. Особливо чутливою до кризових ситуацій як в економіці, так і у політиці, є фінансова компонента національної безпеки. При цьому, базовою її складовою, яка безпосередньо впливає на стан усіх інших елементів безпеки держави, вважається бюджетна.

Саме тому виявлення основних проблем бюджетотворення та причин їх виникнення, коректна оцінка загроз та рівня бюджетної безпеки становить підґрунтя формування ефективної державної політики. Відповідно, актуальним є дослідження бюджетної безпеки як економічної, соціальної та інституціональної категорії та удосконалення на цій основі методичних підходів до аналізу й оцінки ситуації в бюджетній сфері з метою розробки відповідних інструментів і засобів її регулювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У працях вітчизняних науковців подаються результати теоретичного аналізу поняття бюджетної безпеки та пропонуються заходи з підвищення її рівня в Україні [1]; досліджується взаємодія складових бюджетної безпеки, процеси трансформації грошових відносин між державою, громадянами та бізнесом [2]; обґрунтовується визначальне місце бюджетного механізму серед забезпечувальних важелів фінансової та національної безпеки [3] та пропонується удосконалення існуючої методики оцінки рівня бюджетної безпеки держави [4, с. 38].

У сучасних публікаціях також аналізуються дисбаланси у розвитку бюджетної системи, які характе-

ризуються високим рівнем перерозподілу ВВП через бюджетно-податкову систему, зростанням дефіциту державного бюджету, невиконанням плану доходів та видатків зведеного бюджету [5, с. 131–132] та розглядаються практичні засади формування ефективної моделі бюджетної безпеки України з урахуванням стандартів ЄС у сфері державних фінансів, що передбачають запровадження жорстких фіскальних правил в українську бюджетну практику [6].

Незважаючи на ґрунтовні дослідження чинників і загроз, що впливають на рівень і динаміку бюджетної безпеки, та значну кількість пропозицій щодо удосконалення існуючих механізмів реалізації бюджетної політики, в наукових публікаціях недостатньо розробленими залишаються питання, пов'язані з формуванням бюджетної безпеки з урахуванням системи економічних, соціальних та інституційних чинників, загроз та інтересів відповідних суб'єктів, їх взаємозв'язків з іншими компонентами національної безпеки.

Метою статті є обґрунтування системних характеристик бюджетної безпеки держави як економічної, соціальної та інституційної категорії. Відповідно до мети окреслимо завдання дослідження: аналіз сутності поняття бюджетної безпеки та визначення її ролі у формуванні інших складових національної безпеки; окреслення взаємозв'язків між економічними, соціальними та інституціональними чинниками забезпечення бюджетної безпеки; визначення специфічних характеристик бюджетної безпеки, які впливають на стан усієї системи національної безпеки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Опрацювання системних характеристик бюджетної безпеки держави, насамперед, почнемо із аналізу визначення сутності цієї складової безпеки, які подаються

у працях науковців та методичних рекомендаціях з оцінки економічної безпеки України (табл. 1). У державних документах визначається сутність фінансової безпеки та її бюджетної складової. Національна безпека у фінансовій сфері включає питання безпеки в бюджетній сфері, у сфері управління державним боргом, гарантованим державою боргом та боргом корпоративного сектору, податковій сфері, сфері фінансів реального сектору економіки, банківській сфері, сфері валютного ринку та у сферах функціонування фондового ринку та небанківського фінансового сектору [7].

Наголосимо, що бюджетну безпеку держави потрібно розглядати не лише як окрему складову фінансової безпеки, яка, у свою чергу, є компонентом національної економічної безпеки, але також як системний елемент, тісно взаємопов'язаний з усіма вищепереліченими фінансовими сферами. При цьому бюджетна безпека формується під впливом позитивних і негативних результатів діяльності в зазначених сферах та здійснює прямиї чи опосередковані впливи на їхній розвиток (наприклад, через інвестиційну, виробничу, зовнішньоекономічну складові).

Поняття «бюджетна безпека держави» поєднує сутнісні характеристики таких категорій, як «фінансова стійкість держави», «державний бюджет», «бюджетна система держави», «бюджетна політика держави». Відповідно, основні характеристики поняття «бюджетна безпека» визначаються її пріоритетною роллю в системі економічної безпеки держави як фінансового базису виконання державою основних функцій, реалізації соціально-економічних інтересів, гарантування суверенітету і макроекономічної стабільності.

Бюджетна складова є основою формування системи економічної безпеки, оскільки забезпечує незалежність держави через достатнє та збалансоване фінансування усіх інших сфер життєдіяльності, які визначають виробничу, науково-технологічну, інвестиційну, соціально-демографічну, екологічну складові безпеки. Крім цього, держава, використовуючи наявні ресурси, формує комплекс відповідних заходів, більшість з яких потребує бюджетного фінансування, що обумовлює визначальне місце бюджетного

механізму серед забезпечувальних важелів фінансової та національної безпеки [3].

Бюджетна безпека передбачає здійснення державної політики, орієнтованої на реалізацію національних економічних інтересів країни, зокрема на забезпечення сталого економічного зростання та необхідного рівня інвестицій для розвитку продуктивних сил у довготерміновому періоді, підтримку і захист національних виробників, стимулювання розвитку наукомістких галузей економіки, проведення соціальної політики, спрямованої на підвищення рівня життя населення і забезпечення основних соціальних потреб. При цьому, держава використовує низку інституційних важелів та інструментів для оптимізації системи її фінансових відносин з юридичними і фізичними особами з приводу формування й використання бюджету, забезпечення відповідності його кількісних параметрів сумі фактично мобілізованих та проведених державним казначейством джерел доходів бюджету та джерел фінансування бюджету.

Отже, місце і роль бюджетної складової в системі економічної безпеки держави визначається фіскальною і розподільчою функціями бюджетної політики, які обумовлюють взаємозалежність різних складових безпеки та їх вплив на рівень реалізації національних інтересів. З іншого боку, на основі оцінювання рівня бюджетної безпеки можна робити висновки про ефективність бюджетної політики та процесу бюджетотворення, дієвість податкової системи.

Зважаючи на вищевикладене, основною метою забезпечення бюджетної безпеки держави є мобілізація фінансових ресурсів та оптимальний їх розподіл між галузями економіки, територіями та верствами населення як основа реалізації національних інтересів відповідно до критеріїв економічної безпеки. Саме збалансованість бюджетної сфери визначає макроекономічну стабільність, стійке зростання економічного потенціалу держави, підвищення підприємницької активності та рівень зайнятості населення, зміцнення міжнародної конкурентоспроможності країни.

Відповідно, системні характеристики бюджетної безпеки можна окреслити на основі аналізу механізму її забезпечення, який складається з таких елементів: збалансовані інтереси держави, суспільства

Таблиця 1

Визначення бюджетної безпеки держави у науковій та методичній літературі

№	Визначення бюджетної безпеки	Автор / Джерело
1	Стан забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості державних фінансів, що надає можливість органам державної влади максимально ефективно виконувати покладені на них функції	Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України [8]
2	Стан забезпечення платоспроможності держави з урахуванням балансу доходів і видатків державного й місцевих бюджетів та ефективності використання бюджетних коштів	Методика розрахунку економічної безпеки України [9]
3	Здатність бюджетної системи країни забезпечувати фінансову самостійність за рахунок раціонального використання бюджетних коштів, критеріями якого є показники цілісності та збалансованості бюджетів, стабільності та забезпеченості їх доходних джерел, гармонізацію бюджетної підтримки стратегічних і поточних завдань розвитку	Н.І. Богомолова [10]
4	Зміст бюджетної безпеки проявляється у співвідношенні бюджетних коштів, параметрів їх формування і розподілу та сумарних потреб одержувачів таких ресурсів	О.Я. Колісник [11, с. 6].
5	Здатність держави за допомогою бюджетних важелів виконувати її функції та завдання з урахуванням індивідуальних, корпоративних та суспільних інтересів	Н.В. Корень [5, с. 131]
6	Матеріальна основа суверенності держави, що, у свою чергу, визначає реальні можливості в забезпеченні фінансової та економічної безпеки; ключова складова частина фінансової та економічної безпеки, їх фундамент та матеріальна основа	Ю.П. Постоленко [12, с. 122]
7	Бюджетна безпека відображає здатність держави за допомогою бюджету виконувати властиві їй функції та завдання, а також задовольняти потреби платників податків та одержувачів бюджетних коштів з урахуванням індивідуальних, корпоративних і суспільних інтересів	Б.Ю. Кишакевич [13, с. 205]

і людини щодо формування і розподілу державного бюджету; ризики та загрози, які негативно впливають на рівень досягнення зазначених інтересів; система заходів з мінімізації та усунення загроз.

Грунтуючись на сутності основних понять бюджетної безпеки та її ролі у формуванні інших складових безпеки, визначимо поняття «системні характеристики» бюджетної безпеки як процеси, що, відбуваючись у бюджетній системі, здійснюють позитивний чи негативний вплив на систему національної безпеки країни, змінюючи її стан та динаміку через тісний взаємозв'язок і взаємозалежність усіх складових елементів безпеки.

Головною системною характеристикою, зумовленою місцем бюджетної складової в системі економічної безпеки держави та сутністю бюджету як об'єктивної економічної категорії, є її пріоритетне значення для реалізації національних інтересів за рахунок отримання завдяки державному фінансуванню позитивних ефектів, які проявляються у зміцненні інвестиційної, науково-технологічної, соціальної, виробничої та інших складових безпеки (рис. 1).

При цьому, у досягненні національних інтересів може спостерігатися ефект синергії в результаті взаємного впливу та активізації взаємодії різних складових безпеки. Наприклад, істотна бюджетна підтримка наукової та інноваційної діяльності не лише зміцнює науково-технологічну безпеку, але й сприяє розвитку виробництва високотехнологічної продукції, що підвищує рівень виробничої безпеки, покращує якість структури експорту через збільшення частки товарів з високою доданою вартістю і позитивно впливає на стан зовнішньоекономічної безпеки.

У свою чергу, зростання обсягів продажу високотехнологічної продукції та валютних надходжень від експорту товарів зумовлює виникнення зворотного позитивного ефекту – зміцнення бюджетної безпеки за рахунок збільшення сплачених до бюджету податків, а також підвищення рівня фінансової безпеки, зокрема її валютної складової завдяки додатковому надходженню валютних коштів.

Наступна системна характеристика бюджетної безпеки пов'язана з процесом наповнення бюджету і витрачання державних коштів, що супроводжується ризиками і загрозами. Головним джерелом виникнення загроз бюджетній безпеці є постійне зростання потреб фінансування соціально-економічного розвитку (капітальні інвестиції в стратегічні галузі промисловості, підтримка науки та інноваційної діяльності, соціальний захист населення) при обмежених бюджетних надходженнях. У свою чергу, така суперечність породжує загрозу недостатнього надходження податків внаслідок низьких обсягів промислового виробництва, небезпечного зниження рентабельності окремих підприємств. В результаті формується істотна загроза бюджетній безпеці держави – зростання бюджетного дефіциту, який є важливим чинником загроз фінансовій безпеці загалом. Крім цього, актуальними є загрози бюджетній безпеці, які виникають через нецільове використання та розкрадання бюджетних коштів, приховування податків підприємствами та виведення їх рахунків в офшорні зони.

У зв'язку із вищевказаним, в якості системної характеристики бюджетної безпеки необхідно виділити загострення суперечностей внаслідок переви-

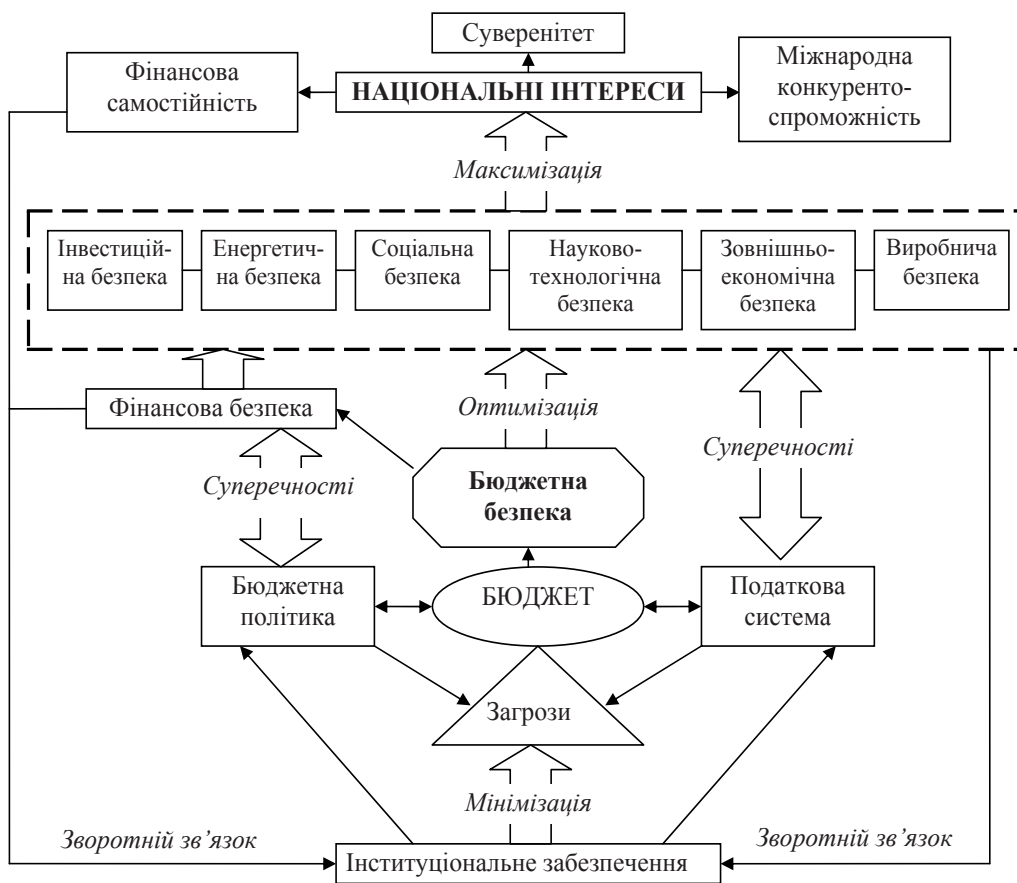

Рис. 1. Бюджетна безпека в системі економічної безпеки держави

Джерело: розроблено автором

щення потреби у бюджетних коштах для фінансування соціально-економічного розвитку над реальними надходженнями до бюджету. З нею тісно взаємопов'язана така системна характеристика бюджетної безпеки, як наявність механізму максимізації досягнення національних інтересів при мінімізації загроз в бюджетній сфері. Вона складається із спроможності бюджетної системи забезпечити суверенітет, фінансову самостійність, міжнародну конкурентоспроможність держави на основі ефективного використання бюджетних коштів, а також відповідних інституційних інструментів протидії загрозам, що виникають в бюджетній та суміжній сферах (податковій, фінансовій та ін.).

Важливою системною характеристикою бюджетної безпеки є інституціональне забезпечення бюджетних відносин, яке через нормативно-правове регулювання процесу наповнення і розподілу бюджету впливає на стан та динаміку усіх інших складових економічної безпеки. Специфіка інституціоналізації бюджетного процесу полягає в необхідності щорічного затвердження закону про державний бюджет на один фінансовий рік, який встановлює обсяги бюджетних надходжень і видатків, регламентує фінансові взаємовідносини держави із громадянами, бізнесом, міжнародними організаціями та іншими державами. Як зазначає О.Я. Колісник, дотримання нормативних термінів прийняття щорічних законів про державний бюджет має вагомe значення, адже нехтування ними призводить до дестабілізації бюджетної системи, дезорганізації в соціально-економічній сфері, зниження інвестиційної активності та погіршення інвестиційного клімату в країні [14, с. 40].

Крім цього, якість інституцій істотно впливає на зниження впливу загроз бюджетній і фінансовій безпеці, зумовлених дефіцитом державного бюджету. Негативний вплив зазначених загроз залежить не стільки від розміру бюджетного дефіциту, скільки від ефективності тих заходів та інструментів, які застосовуються державними інституціями для управління дефіцитом та збалансування бюджету.

Отже, такі інституційні чинники, як нормативно-правова база, професіоналізм фахівців-розробників бюджету та легітимність процедури розгляду й затвердження бюджету, досконалість системи контролю за виконанням і витратами бюджету, ступінь узгодженості інтересів держави, суспільства і різних верств населення, впливають на формування фінансово-економічних чинників безпеки (обсяг бюджету та його збалансованість, масштаби бюджетного фінансування, наявність бюджетних резервів, обсяг податкових пільг). У свою чергу, зазначені фінансово-економічні чинники бюджетної безпеки впливають на стан та динаміку таких складових безпеки, як фінансова, інвестиційна, соціальна, науково-технологічна, виробнича.

Особливе місце в системі інституційного забезпечення бюджетного процесу відводиться податковій системі держави, яка істотно мірою визначає ефективність бюджетної політики. Саме тому, податкові заходи повинні бути спрямовані не лише на формування відповідного податкового навантаження, але й на створення дієвої системи податкових пільг, які зменшують надходження до бюджету в короткостроковому періоді, але у довгостроковому – стимулюють підприємницьку діяльність.

Таким чином, бюджетна безпека як базова складова економічної безпеки володіє низкою специфічних властивостей, обумовлених впливом кількісних та якісних характеристик бюджетного процесу на стан та динаміку інших складових безпеки держави та всю систему національної безпеки загалом.

Висновки. Результати проведеного дослідження дозволили обґрунтувати системні характеристики бюджетної безпеки держави як процеси, що, відбуваючись у бюджетній системі, здійснюють позитивний чи негативний вплив на систему національної безпеки країни, змінюючи її стан та динаміку через тісний взаємозв'язок і взаємозалежність усіх складових елементів безпеки.

До основних системних характеристик бюджетної безпеки доцільно віднести наступні:

1) пріоритетне значення бюджетної безпеки для успішної реалізації національних інтересів за рахунок зміцнення інвестиційної, науково-технологічної, соціальної, виробничої та інших складових безпеки в результаті оптимізації розподілу бюджетних коштів між відповідними сферами життєдіяльності;

2) загострення суперечностей внаслідок зростаючих потреб у бюджетних коштах для фінансування соціально-економічного розвитку при обмежених бюджетних ресурсах;

3) наявність механізму максимізації досягнення національних інтересів, а саме, гарантування суверенітету, фінансової самостійності та міжнародної конкурентоспроможності держави, при одночасній мінімізації загроз в бюджетній сфері;

4) визначальний вплив інституціонального забезпечення бюджетних відносин, яке через нормативно-правове регулювання процесу наповнення і розподілу бюджету обумовлює стан та динаміку усіх інших складових економічної безпеки.

З отриманими результатами пов'язані такі напрями подальших наукових досліджень у сфері бюджетної безпеки: системні характеристики будуть покладені в основу обґрунтування системи індикаторів, що використовуються для оцінки рівня бюджетної безпеки; із використанням системних характеристик будуть визначатися залежні і незалежні змінні при визначенні взаємозв'язків і впливів показників бюджетної безпеки на інші складові національної безпеки; розробка напрямів удосконалення нормативно-правової бази, інструментів і механізмів гарантування бюджетної безпеки з урахуванням впливу інституційного забезпечення бюджетного процесу на основні складові економічної безпеки.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Луцик-Дубова Т.О. Управління бюджетною безпекою України / Т.О. Луцик-Дубова // Галицький економічний вісник. – 2013. – № 3(42). – С. 17–23.
2. Кулінська А.В. Бюджетна безпека як умова досягнення національних соціально-економічних інтересів / А.В. Кулінська // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – № 4. – С. 29–34.
3. Горалько О.В. Бюджетна складова системи забезпечення фінансової безпеки / О.В. Горалько, О.В.Горайська // Науковий вісник НЛТУ України: зб. науково-технічних праць. – 2013. – Вип. 23.1 – С. 230–237.
4. Вареник В.М. Оцінка бюджетної безпеки України / В.М. Вареник // Європейський вектор економічного розвитку. – 2015. – № 1(18). – С. 33–43.
5. Корень Н.В. Виклики та загрози бюджетній безпеці на етапі суспільних трансформацій / Н.В. Корень // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2015. – Вип. 14., Ч. 3 – С. 130–133.
6. Куценко Т.Ф. Формування ефективної моделі бюджетної безпеки України з урахуванням стандартів ЄС у сфері державних фінансів / Т.Ф. Куценко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 4. – С. 181–188.
7. Про схвалення Концепції забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2012 р. № 569-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/569-2012-p>.

8. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України» № 1277 від 29 жовтня 2013 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cct.com.ua/2013/29.10.2013_1277.htm.
9. Про затвердження методики розрахунку рівня економічної безпеки України. Наказ Міністерства економіки України від 02 березня 2007 р. № 60 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.expert-ua.info/document/archivepa/law5xwqoi/index.htm>.
10. Богомолова Н.І. Ефективність бюджетної політики в системі фінансової безпеки держави / Н.І. Богомолова // Ефективна економіка // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=759>.
11. Колісник О.Я. Бюджетна безпека у забезпеченні стратегії соціально-економічного розвитку держави : автореф. дис. ... канд. екон. наук / О.Я. Колісник; Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль, 2009. – 20 с.
12. Постоленко Ю.П. Бюджетна безпека як ключова складова фінансової та економічної безпеки / Ю.П. Постоленко // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2011. – Вип. 3(43). – С. 121–126.
13. Кишакевич Б.Ю. Формування системи фінансової безпеки України в умовах глобалізації / Б.Ю. Кишакевич // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.7. – С. 202–207.
14. Колісник О.Я. Інтерференція бюджетних циклів як джерело загроз бюджетній безпеці держави / О.Я. Колісник // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону : зб. наук. праць. – 2008. – Вип. IV. – Т. 2. – С. 39–44.

УДК 334.716: 658.512.2

Колісник Г.М.
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і аудиту
Ужгородського національного університету*

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СЕКТОРУ ПРОМИСЛОВОСТІ

У статті з'ясовано, що для визначення конкретних об'єктів цілеспрямованого впливу в процесі державного регулювання витратами підприємницького сектору необхідним і доцільним є розроблення системи основних індикаторів, базовими показниками яких є валовий внутрішній продукт. У статті представлено динаміку структури валового внутрішнього продукту України за розподільчим методом (за категоріями доходів). Запропоновано структурно-логістичну схему моделювання впливу державного регулювання витрат підприємницького сектору на валовий внутрішній продукт. Розроблено структурний розподіл за критерієм фактору концентрації витрат у підприємницькому секторі економіки. Досліджено динаміку середньорічного тарифу на передачу електричної енергії (коп./кВт-год.). Запропоновано алгоритм побудови моделей парної лінійної регресії управління витратами підприємницького сектору. Побудовано математичну модель управління витратами підприємницького сектору. Побудовані моделі характеризують тенденції впливу регульованих державою тарифів та стандартів на рівень випуску продуктів та послуг підприємницького сектору в Україні за окремими секторами, та, відповідно, можуть бути використані для прогнозування.

Ключові слова: регулювання витрат, підприємницький сектор, структура витрат, вплив державного регулювання витрат, управління витратами підприємницького сектору, структурний розподіл витрат, розподіл електричної енергії, математична модель управління витратами підприємницького сектору.

Kolesnik G.M. ОСОБЕННОСТИ РЕГУЛИРОВАНИЯ РАСХОДА ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОГО СЕКТОРА ПРОМЫШЛЕННОСТИ

В статье установлено, что для определения конкретных объектов целенаправленного воздействия в процессе государственного регулирования затратами предпринимательского сектора необходимой и целесообразной является разработка системы основных индикаторов, базовыми показателями которых является валовой внутренний продукт. В статье представлена динамика структуры валового внутреннего продукта Украины по распределительному методу (по категориям доходов). Предложена структурно-логистическая схема моделирования влияния государственного регулирования расходов предпринимательского сектора на валовой внутренний продукт. Разработано структурное распределение по критерию фактора концентрации расходов в предпринимательском секторе экономики. Исследована динамика среднегодового тарифа на передачу электрической энергии (коп./кВт-ч). Предложен алгоритм построения моделей парной линейной регрессии управления затратами предпринимательского сектора. Построена математическая модель управления затратами предпринимательского сектора. Построенные модели характеризуют тенденции влияния регулируемых государством тарифов и стандартов на уровень выпуска продуктов и услуг предпринимательского сектора в Украине по отдельным секторам, и, соответственно, могут быть использованы для прогнозирования.

Ключевые слова: регулировка расхода, предпринимательский сектор, структура расходов, влияние государственного регулирования расходов, управление затратами предпринимательского сектора, структурное распределение расходов, распределение электрической энергии, математическая модель управления затратами предпринимательского сектора.

Kolesnik G.N. COST CONTROL FEATURES BUSINESS SECTOR INDUSTRY

The paper found that to identify specific objects of targeting in the cost of state regulation of the business sector is necessary and appropriate development of basic indicators, baselines which is the gross domestic product. The article presents the dynamics of the gross domestic product of Ukraine for switchgear method (by income). A structural modeling of logistic plans of state regulation of business sector expenditure on gross domestic product. The structural distribution criterion concentrations of factor costs in the business sector. The dynamics of the average tariff for transmission of electric energy (kop./kWh). An algorithm for constructing models pair of linear regression of cost management of the business sector. The mathematical model of cost management of the business sector. Built models describing trends on the impact of state-regulated tariffs and standards to the level of production of products and services to the business sector in Ukraine on certain sectors, and therefore can be used for prediction.

Keywords: adjustment expenses, business sector, cost structure, impact of government regulation costs, cost management business sector, structural cost allocation, distribution of electric power, mathematical model of cost management of the business sector.